דף צפייה: לאט לאט: גאולה בדרך הטבע

יחידה 5 · ציונות והיישוב · ❓ כיצד פירשו הרב קלישר והרב אלקלעי את המקורות כך שיתירו – ואף יחייבו – פעולה למען שיבת ציון?

דף לתלמיד/ה

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

הסרטון: חלוצי הציונות- מבשרי הציונות הרב קלישר והרב אלקלעי ושלושת השבועות

⏱️ 1:40 דקות · youtube.com/watch?v=kHAgI4uykts

א לפני הצפייה ובמהלכה

🧠 לפני הצפייה

לפני הצפייה סמנו: נכון / לא נכון / לא בטוח.

1. הרב אלקלעי והרב קלישר התנגדו לשלוש השבועות.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

2. לפי הרב קלישר, הגאולה תבוא לאט לאט.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

3. הרב אלקלעי דיבר גם על שימוש בעברית.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

4. המבשרים רצו שהיישוב בארץ יחיה מכספי תרומות.

נכון | לא נכון | לא בטוח/ה

👀 במהלך הצפייה – שימו לב:

- מה הייתה הגישה שרווחה דורות רבים לגבי הגאולה
- מה אומרות שלוש השבועות לפי הסרטון
- מה הציע הרב אלקלעי
- כיצד פירש הרב קלישר את השבועות
- לאילו תנועות סללו המבשרים את הדרך

1. ⏸️ אחרי הסבר שלוש השבועות: נסחו במילים שלכם את האזהרה.

_____

_____

2. ⏸️ אחרי הצגת שני הרבנים: מה המילה החוזרת בתיאור דרכם? (טבעית / צעד אחר צעד)

_____

_____

ב אחרי הצפייה – שאלות ב־3 רמות

בחרו רמה להתחלה – ונסו להגיע גם לרמה הבאה!

תמיכה – הקיפו את התשובה הנכונה

1. לפי הרב קלישר, מה אוסרות שלוש השבועות?

א. כל עלייה לארץ | ב. עלייה בכוח | ג. לימוד תורה בארץ

2. מה הייתה 'הגאולה הטבעית'?

א. גאולה בבת אחת בנס | ב. גאולה שתבוא רק בעוד אלף שנה

ג. גאולה הדרגתית במעשי אדם

3. מה דחף הרב קלישר לעשות בארץ ישראל?

א. לעבוד את האדמה ולהתפרנס ממנה | ב. לבנות צבא

ג. לבנות בתי חרושת באירופה

רגיל

1. הסבירו מדוע רבים חשבו שיש להמתין לגאולה.

2. ציינו שלושה צעדים מעשיים שהציע הרב אלקלעי.

3. מה הקשר בין החקלאות לבין קיום מצוות בעיני הרב קלישר?

אתגר

1. הסבירו כיצד ניצלו המבשרים את ההבחנה בין 'עלייה בחומה' לבין עלייה הדרגתית כדי ליישב בין המסורת לבין הקריאה לפעול.

2. האם נכון לכנות את הרבנים 'אלה שסללו את הדרך' למדינה? נמקו בעד ונגד.

ג 📜 ניתוח מקור משימה פעילה: שני מקורות, שתי קריאות

לומדים בחברותא שני מקורות: מדרש שלוש השבועות, ועיבוד לפתיחת 'דרישת ציון'. השוו ביניהם.

מקור א׳: עיבוד מתוך תלמוד בבלי, כתובות קי״א | מקור ב׳: עיבוד חופשי מתוך 'דרישת ציון' לרב צבי הירש קלישר (1862)

א׳: שלוש שבועות השביע הקב״ה: שלא יעלו ישראל בחומה; שלא ימרדו באומות העולם; ואת אומות העולם – שלא ישעבדו את ישראל יותר מדי. ב׳: אל יעלה על הדעת שהגאולה תבוא פתאום, שירד ה׳ משמיים ויאמר לעמו 'צאו'. גאולת ישראל תתחיל לאט לאט: תחילה בהתעוררות נדיבי העם ובהסכמת מלכי הארץ, לקבץ מעט מישראל לארץ הקודש, לעבוד את אדמתה ולקיים בה את המצוות. ואחר כך, כשיתעוררו ישראל, תבוא הגאולה השלמה.

1. במקור א׳: מה בדיוק נאסר על ישראל? הדגישו את המילים.

2. במקור ב׳: מצאו שלושה שלבים בגאולה.

3. האם יש סתירה בין מקור ב׳ למקור א׳? הסבירו בעזרת המילים 'בחומה' ו'בהסכמת מלכי הארץ'.

4. כתבו בשני משפטים מה לדעתכם היה עונה הרב אלקלעי לשאלה 'למה לא לחכות?'

שאלה בסגנון בגרות

1. הסבר כיצד התמודדו מבשרי הציונות הדתיים עם הטענה שאין 'לדחוק את הקץ', והבא שני מעשים או רעיונות מעשיים שהציעו.

כרטיס יציאה · לאט לאט: גאולה בדרך הטבע

שם: _____ כיתה: _____

1. מהי 'עלייה בחומה'?

2. ציינו רעיון אחד מתוך 'דרישת ציון'.